

**RÁTKAI NÉMET NEMZETISÉGI TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
13/2019 (IX.26.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE A**

TELEPÜLÉSKÉP VÉDELMEÉRŐL

**Rátkai Német Nemzetiségi Települési Önkormányzata Képviselőtestületének 13/2019 (IX.26.)
önkormányzati rendelete a településkép védelméről**

Rátka Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a „településkép védelméről” szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában megállapított és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a „településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. § (6) bekezdés c) pontjában meghatározott véleményezési jogkörében eljáró, azaz a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, és a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el.

**I. FEJEZET
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK**

1 A rendelet célja, hatálya és értelmező rendelkezések

1.§ (1) A rendelet célja Rátka Község sajátos településképiének társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és kedvező alakítása

- a) a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelem (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás a védelem megszüntetés szabályozásával;
- b) településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával;
- c) településképi követelmények meghatározásával;
- d) településképi-érvényesítési eszközök szabályozásával.

(2) A településképi szempontból meghatározó területek megállapításának célja Rátka község történelme során kialakult településrészek építészeti és környezeti jellemzőinek megőrzése és továbbörökítése a világörökségi védettségű Tokaj-Hegyalja történelmi borvidék kultúrtáj területén.

2.§ (1) A helyi védelem célja Rátka településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző, a közösségek munkáját és kultúráját tükröző, sajátos megjelenésű építészeti örökség kiemelkedő, településképet meghatározó értékű elemeinek védelme, jellegzetes karakterének fenntartása és helyreállítása.

(2) A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a nemzeti közös kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek – a világörökségi magterületi védelem miatt ez kiemelten érvényes.

(3) Tilos a helyi védett építészeti örökség elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése.

3. § A rendelet hatálya Rátka Község teljes közigazgatási területére kiterjed.

4. § A rendelet alkalmazásában használt fogalmak jegyzéke és magyarázata:

(1) **Településképi szempontból meghatározó terület:** a Képviselő-testület által meghatározott terület, mely magába foglalja a település jellegzetes és hagyományt őrző beépítettségét, épületek, építmények együttes megjelenését, értékes természeti környezetét.

(2) **Helyi értékvédelmi terület:** a Képviselő-testület által védetté nyilvánított utcakép, az épített és táji környezet összefüggő együttese, amely a jellegzetes településszerkezet történelmi folyamatosságát képviseli, továbbá jelentős mértékben találhatóak védendő értékek területén. A településképi védettsége kiterjed a településszerkezetre, a beépítés módra, magába foglalja az épített és természetes környezet elemeit egyaránt, különösen az épülethomlokzatokat, sziluetteket, műtárgyakat, közterületi bútortzatot és burkolatokat, a szerkezetek, formák, anyagok és színek együttesét.

(3) **Helyi védett egyedi érték:** a Képviselő-testület által helyi védetté nyilvánított helyi jelentőséggel bíró épület, építmény, amely a hagyományos településképi és jellemző karakter megőrzése céljából,

továbbá építészeti, településtörténeti, helytörténeti, művészeti, valamint műszaki-ipari szempontból, vagy a használati mód szempontjából jelentős alkotás. A védett épület, építmény fogalmába beletartozik annak minden alkotórésze, ideértve a kiegészítő, díszítő elemeket is.

(4) **Helyi védett műtárgy:** a Képviselő-testület által helyi védetté nyilvánított objektum, műszaki alkotás, műtárgy, pl. az emlékmű, szobor, kereszt, síremlék, utcabútorzat, díszkút, kerítés, híd, torony.

(5) **Helyi egyedi védelem alatt álló érték károsodása:** minden olyan esemény, beavatkozás, amely a védett érték teljes vagy részleges megsemmisülését, karakterének elönytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi.

(6) **Eredeti állapot:** a védett építmény építésekor fennálló állapot vagy egy olyan későbbi állapot, melyet az értékvizsgálat a védelem elrendelésekor védendő értéként határozott meg.

(7) **Harmónia és egyensúly:** a részek egybetartozásának érzését keltő látványtulajdonság.

(8) **Értékvizsgálat:** a helyi védelem alá helyezést megalapozó, szakember által készített történeti, esztétikai, műszaki vizsgálati munkarész.

(9) **Helyi egyedi védelem megszüntetését alátámasztó szakmai vélemény:** Építész, településmérnök, statikus, illetve műemléki szakmérnök végzettségű személy, szervezetek által készített olyan szakvizsgálat, amely a védelem alatt álló épület, építmény vizsgálatát követően részletezi annak állagában, esztétikai megjelenésében, szerkezetében végbement folyamatokat, és annak eredményét, mely alapján a védelem oka már nem áll fenn.

(10) **Településképi vizsgálat:** a tervezett építmény elhelyezésével, építésével összefüggésben készített olyan dokumentáció, mely a tervezett építménynek a természeti és az épített környezetéhez való illeszkedését mutatja be színes, perspektívikus megjelenítéssel fotódokumentációba illesztve.

(11) **Önkormányzati Főépítész:** az önkormányzat által megbízott/ alkalmazott önkormányzati (települési) építészmérnök szakember.

(12) **Főépítész felelős:** a területileg illetékes megyei Kormányhivatal által megbízott, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Településrendezési és Építészeti-Műszaki Tervtanács (későbbiekben Világörökségi Tervtanács) Rátka településért felelős építészmérnök tagja.

II. FEJEZET HELYI ÉRTÉKVÉDELEM

2. A helyi, a területi és az egyedi védelem feladata

5.§ A helyi védelem feladata

(1) a helyi védelmet igénylő építészeti örökség

a) meghatározása, dokumentálása,

b) védetté nyilvánítása, nyilvántartása,

c) megőrzése, megőriztetése és a lakossággal történő megismertetése.

(2) a védelem alatt álló építészeti örökség, helyi védett érték károsodásának megelőzése, fenntartásuk, illetve megújulásuk elősegítése.

6.§ (1) A megfogalmazott célok érvényesítése érdekében Rátka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a megóvandó épített értékeit helyi védettség alá helyezi.

(2) A helyi védettség alá tartozó értékek felsorolását az 3. melléklet tartalmazza az alábbi kategóriák szerint.

a) Helyi védelem alá vont épületek, építmények

b) Helyi értékvédelemi terület

3. A helyi védelem alá helyezés, valamint megszüntetés szabályai

7.§ (1) A helyi védelem alá helyezéséről, vagy annak megszüntetéséről a Képviselő-testület rendelettel dönt jelen rendelet 3. mellékletének módosításával.

(2) A testületi döntéssel összefüggő feladatok:

- a) Értékvizsgálat / Értékvédelmi dokumentáció: a helyi védelem elrendelése előtt a javasolt értékről szakmai előkészítő anyagot, vizsgálati dokumentációt kell készíteni szakember (megfelelő jogosultsággal rendelkező építész, művészettörténész, régész) bevonásával.
- b) Előterjesztés: a Polgármester terjeszti elő indoklással a Képviselő-testület részére, ismertetve a közzétételre érkezett észrevételeket. Az előterjesztés mellékletét képezi az Értékvédelmi dokumentáció.
- c) Döntés: a javasolt érték helyi védelméről, illetve annak megszüntetéséről a Képviselő-testület rendelettel dönt az önkormányzati Főépítész/főépítész felelős véleménye ismeretében. A döntés előkészítése során - a Képviselő-testületi döntés segítéséhez - beszerezhető még az érdekeltek (érintett ingatlanok tulajdonosai, érintett helyi, szakmai, társadalmi szervek, egyesületek) álláspontja.
- d) Értesítés: a helyi védelem elrendeléséről, megszüntetéséről értesíteni kell a Tulajdonost, általa: a haszonélvezőt, a használót, továbbá a kezdeményezőt, műalkotás esetén az élő alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját, továbbá az illetékes állami főépítészt, ingatlan-nyilvántartást és építésügyi hatóságot, a területileg illetékes kulturális örökségvédelmi szakhatóságot., valamint a közműszolgáltatókat.
- e) Védelem megjelölése: a védetté nyilvánított területet, épületet, építményt, műtárgyat kis táblával meg kell jelölni a helyszínen, melyről a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

8.§ (1) A helyi védelem alá helyezésre bármely természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – a Polgármesterhez írásban benyújtott – kezdeményezése alapján kerülhet sor.

(2) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védelemre javasolt érték megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám, épületrész),
- c) a védendő érték rövid ismertetését, leírását,
- d) a kezdeményezés rövid indoklását.

(3) Nem kezdeményezhető helyi védelem alá helyezésére vonatkozó eljárás,

- a) ha annak tárgyában öt éven belül ilyen eljárás lefolytatásra került, kivéve vis-maior helyzetet,
- b) ha a kezdeményezés tárgyat érintő építésügyi hatósági eljárás van folyamatban,
- c) ha jogerős építésügyi hatósági engedéllyel és megkezdett jogszerű bejelentés alapján végezhető építési tevékenységgel nem ellentétes a kezdeményezés.

(4) Amennyiben a kezdeményezés hiánypótlásra szorul, és azt a Polgármester erre vonatkozó felhívása ellenére 15 napon belül a kezdeményező nem egészíti ki, a javaslatot a Polgármester érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

9.§ (1) Az Önkormányzat a védelemre javasolt értéket a védetté nyilvánítás előkészítésének megindításával egyidejűleg, legfeljebb egyéves határozott időtartamra, határozatával ideiglenes védelem alá helyezheti, ha a védelemre javasolt értéket megsemmisülés vagy értékeinek eltűnése fenyegeti.

(2) Az ideiglenes védelem alatt álló értékekre a helyi védelem alatt álló értékekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Az ideiglenes védelem megszűnik a határozatban megjelölt időtartam elteltével, vagy a helyi védelem alá helyezésről szóló rendelet hatálybalépésével, illetve az elutasításról szóló határozat meghozatalával.

(4) Amennyiben a védetté nyilvánítás előkészítése során megállapítást nyer, hogy a védetté nyilvánítás nem indokolt az ideiglenes egyedi védelmet meg kell szüntetni.

(5) Az ideiglenes védelem alá helyezésről és annak megszüntetéséről az érintetteket értesíteni kell.

10.§ (1) A helyi védelem megszüntetésére bármely természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet – a Polgármesterhez írásban benyújtott – kezdeményezése alapján kerülhet sor.

(2) A védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

- a) a védelem alól törlendő érték/terület megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám, épületrész),
- c) a védelem megszüntetésének okait,
- d) a védelem megszüntetését alátámasztó szakmai véleményt.

(3) A helyi védelem megszüntetésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha

- a) a védelemben részesülő építészeti érték károsodása olyan mértékű, hogy károsodás műszaki eszközökkel nem állítható helyre, vagy a helyreállításának költség nem áll arányban annak értékével,
- b) a védetté nyilvánított helyi érték megsemmisül,
- c) a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elveszítette,
- d) a védelemmel összefüggő szakmai ismérveknek már nem felel meg,
- e) magasabb fokú (műemléki) védettséget kap, így a helyi védelem az állami védelem hatályba lépésének napján külön intézkedés nélkül hatályát veszti,
- f) telekosztás révén csak az egyik újonnan kialakuló telekre esik védendő érték, abban esetben a másik újonnan kialakuló telekről levehető a helyi védelem.

(4) Helyi védelem alatt álló építményt, építményrészt csak a helyi védettség megszüntetését követően lehet lebontani.

(5) A helyi védelem alá helyezés megszüntetésére irányuló eljárásban egyebekben a helyi védelem alá helyezésre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

4. A helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása

11.§ (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről (a továbbiakban: védett érték) a Rátka Község Önkormányzata nyilvántartást vezet, amelybe bárki betekinthez.

(2) A nyilvántartás tartalmának meghatározásáról és a naprakész vezetéséről a Jegyző gondoskodik.

12.§ (1) A helyi védetté nyilvánítás és annak megszüntetése tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

(2) Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről a Jegyző gondoskodik.

(3) A bejegyzés elmaradása a védettség hatályát nem érinti.

5. Helyi védelem alatt álló érték fenntartása

13.§ (1) Helyi védett értékek jó karbantartása, állapotuk megóvása, a Tulajdonos kötelessége. Ennek költségei a Tulajdonost terhelik. A helyi védett értékek fennmaradásának, megőrzésének módja elsődlegesen a rendeltetésnek megfelelő használat.

(2) Amennyiben a rendeltetéstől eltérő használat a helyi védett érték állagának, állapotának romlásához vagy megsemmisüléséhez vezetne, úgy a Polgármester településképi kötelezés formájában a rendeltetés szerinti használatra kötelezheti a Tulajdonost.

(3) A védett értéket érintő építési munkák kivitelezése előtt az önkormányzati Főépítész/főépítész felelős véleményét kell kérni, majd azt figyelembe véve szabad a munkákat elvégezni.

III. FEJEZET

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

6. Településképi szempontból meghatározó területek megállapítása

14.§ (1) Rátka településképi szempontból meghatározó területe a közigazgatási terület egésze.

(2) A területrészekre az adott karakter előírásai és az érintett területekre a helyi értékvédelmi terület előírásai is vonatkoznak.

(3) Rátka településképi szempontból meghatározott karakterterületei –melyek belterületi térképes ábrázolásai (az a) és b) pontok) a rendelet 2. mellékletében is megtalálhatóak–: (A Helyi építési szabályzat területfelhasználási egységeinek övezeti szabályozása továbbra is érvényes, ez független, arculati felosztás.)

- a)1. Történelmi településrész, első betelepítés
- a)2. Történelmi településrész, második betelepítés
- b)1. Új lakóterület, szervesen továbbnőtt területek
- b)2. Új lakóterület, telekosztással létrehozott településrészek
- c) Ipari terület / Vasút,
- d) Zöldterület / Mezőgazdasági terület,
- e) Természetvédelmi szempontból meghatározó településképi területek (Natura 2000 területek, Országos Ökológiai Hálózat övezete és tájképvédelmi övezet)

IV. FEJEZET TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK

7. Településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó általános építészeti követelmények

15.§ (1) A településképi illeszkedés érdekében új épület építése, meglévő épület átalakítása során különös gondot kell fordítani a világörökségi építészeti hagyományok folytatására, a magas színvonalú építészeti megoldásokra, az épített és természeti környezet harmóniájára és egyensúlyára, a humánus, lakható környezet biztosítására.

(2) Az általános előírásoktól való **eltérés lehetséges**, a konkrét helyi adottságok és kialakult állapotok figyelembe vételével adott pozitív és egyidejű polgármesteri és főépítési szakmai vélemény esetén.

(3) A beépítés telepítés módját, a tömegképzés arányait, a jellemző szintszámot a kialakult állapothoz, a világörökségi hagyományokhoz, a környezeti adottságokhoz igazítottan, a helyi építési szabályzat keretein belül kell meghatározni. Eszerint igazodni szükséges a

- a) tetőidomokhoz, azok formáihoz és irányaihoz, tetőhajlásszöghöz,
- b) kialakult párkánymagasságokhoz,
- c) tetőfelépítmények jellegéhez, méretéhez, arányaihoz,
- d) homlokzati- és tömegarányokhoz,
- e) anyaghasználathoz.

(4) Általános elvárás

- a) a tájkarakter megőrzése,
- b) az építmények tájba illesztése,
- c) a kilátás és rálátásvédelem szempontjainak figyelembe vétele,
- d) a homlokzatok egymáshoz való illeszkedése,
- e) az épületek környezetükkel összhangot mutató elhelyezése,
- f) minőségi és természetes anyaghasználat,
- g) a harmóniát és egyensúlyt tükröző, visszafogott színezés,
- h) a kerítések összhangja,
- i) az előkertek rendezettsége,
- j) az utcafásítások utcaszakaszonként való összehangolása,
- k) a tájidegen, agresszíven gyomosító, invazív növények telepítésének elkerülése (lásd a 4. melléklet függelék táblázatait!)
- l) a táji hagyományokat tükröző növényállomány ültetése (lásd a 4. melléklet felsorolását!).

(5) A *hatályos HÉSZ 4. sz. mellékletében* szereplő régészeti lelőhelyek, műemlékek, és műemléki környezet esetében a vonatkozó jogszabályok irányadóak.

(6) A kerti építmények, műtárgyak, kerítések kialakítása esetén az irányadó a hagyományos tömegképzés és anyaghasználat (kő, fa, vakolt téglafal) és a visszafogott, természetbe illeszkedő színvilág.

(7) A közterületek-kialakításakor

- a) figyelni kell a közérdekre, azon belül is a közlekedési biztonságra,

- b) kerülni kell a magánérdek túlsúlyát, ahol sérülhet a harmonikus együttélés rendje.
- (8) Az épületek és építmények, közterületek kialakítása, minden építési és tájalkítási tevékenység a településképileg értékes építészeti karakter figyelembe vételével, alkalmazásával történhet.

16.§ A településképhe való illeszkedés érdekében tilos

- a) olyan építési tevékenységet folytatni, mely eredményeként létrejött épület vagy építmény egésze vagy annak egy része nem illeszkedik a települési környezetbe,
- b) olyan használati tevékenységet folytatni, mely során a településképet zavaró raktározás (pl. roncsautók, vagy szennyezett anyag tárolása) történik.

17. § A településképileg eltérő karakterterületek előírásai:

(1) Történelmi településrészben és új lakóterületen a kerítés kialakítása

- a) A telek utcavonalán legfeljebb 1,8 méter magas kerítés létesíthető (a kerítéskapukat nem beleértve).
- b) Az utcavonalú kerítés archaikus anyagú és formavilágú legyen: áttört vékony léckerítés, tömör deszkakerítés, kovácsoltvas kerítés, drótfonatos kerítés (amennyiben a drótfonatok acél pálcakeretek között vannak, és sűrű szövésűek, ún. Haidekker kerítés), falazott kő lábazat felső résszel (léckerítés, kovácsoltvas vagy drótfonatos mezővel), falazott kő lábazatos, kőoszlopos kerítés acél vagy fa betételekkel, falazott tömör kőkerítés épülhet, de csak 1,5 méter magasan.
- c) A kerítés tömör lábazata kőből legfeljebb 70 cm, lábazattal együtt a kerítés legfeljebb 1,8 m magas lehet. Falazott tömör kőkerítés illetve falazott tömör kerítéslábazat különösen javasolt, ahol a kerítés támfal szerepet is betölt.
- d) A kerítéskapuk lehetnek: áttört vékony léckapu, tömör deszkázott kapu, kovácsoltvas kapu, drótfonatos kapu (amennyiben a drótfonatok acél pálcakeretek között vannak, és sűrű szövésűek, ún. Haidekker kerítés), és acél lemezelt kapu (javasolt kovácsoltvas vagy drótfonatos mezőkkel kombinált módon).
- e) Ingatlanonként egy darab, legfeljebb 5 m széles személygépkocsi-behajtásra alkalmas kapu helyezhető el. A 12 m-nél szélesebb ingatlanokon, továbbá meglévő előkert garázsbehajtók esetén legfeljebb két ilyen kapu nyitható.
- f) A lakótelkek közötti, közterülettel nem érintkező kerítésszakaszok élősvényből, fonott, vagy hegesztett dróthálóból maximum 1,8 méter magasságig létesíthetők.
- g) Településképi védelmi okokból a történelmi településrészen a beépített belterületi ingatlanok elkerítése kötelező.
- h) A kerítés településképhez illeszkedő módon történő kialakítása, valamint a kerítés karbantartása a tulajdonos kötelessége.

(2) Ipari terület / Vasút esetén és Zöldterület / Mezőgazdasági terület belterületi helyszínein a kerítés nem lehet nagytáblás fémlemez- vagy műanyag anyagú. Kerítések lehetséges anyagai: drótháló, kovácsolt vagy díszlakatos egyszerű kialakítással, sötét színezéssel, és kísért kertészeti ültetésekkel, lécz- és deszkakerítés, illetve terméskő falazat, amennyiben erre a környezetében példa van.

(3) Természetvédelmi szempontból meghatározó településképi területeken

- a) kerítést létesíteni csak vadvédelmi és kiemelten fontos, vagy veszélyeztetett helyen vagyoni védelmi okok miatt szabad,
- b) a kerítés teljesen áttört módon helyi faanyagokból sötétbarna színnel, vagy drótfonatból készülhet fémszínben.

8. Településképi szempontból meghatározó, elérő karakterterületekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

18. § A településképileg eltérő karakterterületek előírásai:

(1) Történelmi településrészek

- a) a tetőfedés anyaga csak hagyományos natúr, vörös illetve piros égetett agyagcserép, vagy állókorcos fémlemez fedés lehet, szürke, antracit és sötétbarna színárnyalatokban megengedett. Cserepeslemez héjazat nem használható.
- b) nagyméretű tetőfelépítmény, bonyolult formájú tetőidom kialakítása nem megengedett.

- c) tetőablak legalább 40 m² tetőfelületenként 1 db helyezhető el,
 - d) az épület homlokzati kialakítása során erkély, lodzsa, utcafronti garázkapu nem építhető.
 - e) az épületek színezése fehér, pasztell- és földszínű (törtfehér, okker, barna, szürke, árnyalatai) lehet, a Települési Arculati Kézikönyv ajánlásainak megfelelően.
 - f) nyílászáró színezése fa hatású, vagy a környezetbe illeszkedő hagyományos színű lehet,
 - g) a nyílászáróktól eltérő színű redőny, illetve utcafronton külső, takarás nélküli redőnytok nem építhető be.
 - h) hasított kő, kőutánszat alkalmazása lábazatként, vagy homlokzati díszként, illetve kerítésnél ragasztva nem alkalmazható,
 - i) tornácos hosszú lakóház átépítése, bővítése esetén a tornácnak beépítése a településrészen jellemző kialakítással megengedett.
 - j) melléképületek tetőfedő, homlokzati burkolóanyaga és színe a főépület burkolat- és színhasználatából választandó.
 - k) tájba illő, helyi ökológiai adottságoknak megfelelő típusú és méretű növényzet alkalmazása szükséges.
- (2) Új lakóterületen
- a) a tetőfedés anyaga hagyományos natúr, vörös illetve piros cserép, vagy állókorcos fémlemez fedés lehet.
 - b) nagyméretű tetőfelépítmény, bonyolult formájú tetőidom kialakítása nem megengedett.
 - c) az épületek színezése fehér, pasztell- és földszínű (törtfehér, okker, barna, szürke, árnyalatai) lehet,
 - d) melléképületek tetőfedő, homlokzati burkolóanyaga és színe a főépület burkolat- és színhasználatából választandó.
 - e) tájba illő, helyi ökológiai adottságoknak megfelelő növényzet alkalmazása szükséges.
- (3) Ipari terület / Vasút, Zöldterület / Mezőgazdasági karakterű terület esetén
- a) új beépítés igazodjon a környező lakóterület, utca, utcaszakasz beépítéséhez és illeszkedjen építészeti megjelenéshez (beépítés módja, előkert mértéke, tömegarányok, tetőforma, homlokzat kialakítás, anyaghasználat), illetve ennek hiányában szabadonálló legyen,
 - b) a tetőfedő anyag natúr, vörös illetve piros égetett agyagcserép, valamint a településképileg indokolt esetekben állókorcos és trapéz fémlemez fedőanyagok szürke, bézs és sötétbarna színárnyalatokban megengedettek,
 - c) az épületek színezése fehér, törtfehér, vagy földszínű, pasztellszínű homlokzat, vagy természetes burkolóanyagok használata szükséges,
 - d) a nyílászáró természetes, natúr fa erezetű, vagy a környezetbe illeszkedő hagyományos színű lehet,
 - e) a tájba illő, helyi ökológiai adottságoknak megfelelő növényzet alkalmazása kerítések és épületek mentén előírt.
- (4) Zöldterület / Mezőgazdasági belterületen és a természetvédelmi szempontból meghatározó településképi területeken
- a) a tájban messziről feltűnő, abban domináló, idegen megjelenésű épület nem építhető,
 - b) a beépítés igazodjon a település területén kialakult hagyományos tömeg- és anyaghasználathoz, építészeti megjelenéshez,
 - b) a tetők fő idoma magastetős kialakítástól nem térhet el, tetődőlés 30-45 fok között lehet, illetve településképileg indokolt esetben zöldtetős kialakítás is megengedett.
 - c) a tetőfedés sík felületű kerámia vagy sötét színű cserép, és a tetőfelület legfeljebb 30%-áig állókorcos fémlemez fedés lehet,
 - d) a közterületről látszó homlokzaton a fehér, törtfehér, szürke, vagy földszínű vakolat és természetes anyagok jelenhetnek meg,
 - e) az épületeket elhelyezésénél nagymértékű terepalakítás (nagy bevágás, feltöltés) nem lehetséges.
 - f) létesítendő magasles céljára szolgáló építmények szerkezete, vagy külső burkolata csak a területen előforduló természetes építőanyagokból (kő, fa) készíthető. Ezen építményeket egyéb célra felhasználni, más funkcióval kiegészíteni nem szabad. Alapterülete legfeljebb 4x4m lehet.
 - g) a zöldfelületek kialakítása a természetes növényzethez illeszkedően, a helyi ökológiai adottságoknak megfelelően történhet.

19.§ (1) Az épület szélességi és hosszanti méretei, azok arányai a hagyományos épített környezetre jellemző állapothoz igazodjanak. A kialakult telekosztáshoz arányosan igazodó legyen az épület méretezése.

(2) Az épület, épületbővítés helyét, tömegét és annak arányait a hagyományos beépítési formához igazodóan határozzák meg. A meglévő rossz példa, ahol például nem tartották be a Rendezési Tervben előírt építési helyet, nem iránymutató.

(3) Lakóépület építésekor, vagy- meglévő tetőidom átépítésekor az épületek magastetővel alakítandóak ki.

a) A község belterületén lakóépületeket lapos tetősen nem szabad építeni. A fő tetőidom 35-45fok közé eső hajlással magastetős legyen, egyedül a kisebb méretű előtetők tetőhajlásánál megengedett az alacsonyabb dőlésszög.

b) Az új épületeket a mind a történelmi településrészekben, mind az új lakóterületeken a hagyományos környezetbe illesztve, azokkal harmonizálva szabad elhelyezni.

c) A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőformával és tetőhajlásszöggel kell épülniük. A túl magas illetve a túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek az utcaképbe.

d) A nyugodt, nagy tetőidom rendet vág a házon, az egységes ereszmagasságokkal ad harmonikus összképet.

e) A túlságosan tördelt és manzárd tető kialakítás nem lehetséges.

(4) Az új épületek telepítésénél, a meglévők átépítésénél figyelemmel kell lenni a természeti zöldbe öltözött, harmonikus kialakításra.

a) A borvidéki fő közlekedési tengely, a főútról jól látható településrészekben kiemelten fontos a takaró növényzet jelenléte.

b) A településre jellemző sok gondozott zöldfelület a lakóépületek körül megőrzendőek, újabb építési tevékenységnél kialakítandóak.

c) A vízfelületek, árokpártok tisztán tartása, a vízpartok gondozása településképet meghatározó közérdek.

(5) A világörökségi védelem miatt minden meglévő és tervezett jelentősebb tömegű mezőgazdasági, ipari építmény mellé védőnövényzet, védőfasor tervezése és telepítése szükséges az alábbi településképi szempontok szerint:

a) lehetőleg háromszintes, de minimum kétszintes zöldsáv ültetése történjen látványvédelem miatt a településképileg zavaró (túl nagy, túl magas, túl csillogó, túl színes stb.) építészeti tömegek köré,

b) alacsonyabb építészeti minőség vagy kevésbé esztétikus megjelenés mérséklésére (a használatból eredő elkoszolódás, vagy műszakilag leromlott állapot, stb. esetén) kertészeti eszközökkel a szükséges mértékben takaró zöldfelületet telepítsenek.

(6) A beépítésre nem szánt területeken az alábbi szempontrendszer különösen fontos a tájkarakter megőrzéséért.:

a) Épületek, építmények telken belül rendezett, szabadon álló építési módban helyezendőek el.

b) Technológiai szempontból indokolt magas építményeket elsősorban összevontan, csoportos módon szükséges elhelyezni.

c) Az ipari funkciójú épületek esetén az egyszerű ipari formák alkalmazása az elsődleges, ezen belül a nagy fesztávú ipari csarnokszerkezet és a félnyeregteretű kialakítású egyedi szerkezet is építhető minimum 30fokos tetőidom alkalmazásával.

d) Az újonnan kialakításra kerülő termelő, tároló és állattartó épületeket hagyományos tömegarányokkal kell kialakítani. Ettől eltérni csak technológiával igazolt módon és esetben lehetséges.

e) A szélvédelem és a táji látványvédelem biztosítása érdekében intenzív fásítás szükséges a 19.§ (5) bekezdésében leírtak szerint.

f) Tájképet zavaró építménynek számítanak, ezért itt nem helyezhetők el azok az építmények, melyek a táj jellegéhez képest erősen modern, technokrata karakterűek.

g) Az épületek anyaghasználata elsősorban falazott-vakolt és a helyben található terméskő és fa látszó szerkezetű legyen.

- h) Az épületek homlokzata elsősorban világos, pasztellszínezésű lehet. Tájidegen színezésnek minősülnek az élénk (pl. a pink, a lila, a kék), a neon színek, a csillanó felületek.
- i) Természetvédelmi szempontból meghatározó településképi területeken a fényszennyezés mértékét minimalizálni kell, az is csak meleg fehér, 3000K alatti színhőmérséklettel, 4lux fényerővel történhet.

9. Építmények anyaghasználatára vonatkozó egyedi építészeti követelmények

20.§ (1) Főépületek, építmények tetőszerkezete a településen nem fedhetők és nem újíthatók fel hullámpala, műanyag hullám-, trapézlemez, azbesztlemez, azbesztpala, cseréplemez, valamint bitumenes lemez alkalmazásával.

(2) Lakóépületen, kerítésen trapézlemez, műanyag burkolat és hullámpala nem alkalmazható.

(3) Tetőfedésre egy tetőfelületen csak egyazon anyagú, színű, mintájú fedés alkalmazható, egyedül a kis felületű előtetőn elfogadható a hagyományos állókorcos fémlemezfedés.

(4) A tetőfedő anyagok közül az élénk (pl. piros, kék, lila, zöld, fehér, sárga) színek nem alkalmazhatóak.

(5) Homlokzatok burkolására és a tetőszerkezet héjazataként csillogó, tükröződő felületek nem alkalmazhatóak.

21.§ Mind a homlokzatnál, mind pedig a lábazatnál előírt a természetes anyaghasználat: vakolt téglafalak, természetes helyi kő használata.

a) Minden esetben törekedjünk a hagyományosan falazott terméskő felületek készítésére, hogy helyi sajátsgot mutasson az épületünk karaktere.

b) Kerülni kell a vékonyan hasított, az egyenes vágású, felületcsiszolt, csempeszerűen ragasztott kő, vagy kő utánzatú lapka alkalmazását.

22.§ (1) Közterületről látható homlokzatok színezéséhez elsősorban fehér illetve pasztell árnyalatú színeket kell alkalmazni, a Települési Arculati Kézikönyv ajánlásainak megfelelően.

(2) Építmények átszínezésekor nem alkalmazható az építmény egészének színezésével és anyaghasználatával, valamint a szomszédos épületekkel és az utcaképpel nem harmonizáló színezés.

(3) A homlokzat színezését a területen lévő védett épületekkel összhangban kell elvégezni. A történeti településrészben különösen hangsúlyos, hogy a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése engedélyezhető.

(4) A településképi szempontból az esetleges szomszédos rossz színvilágú példa nem iránymutató.

(5) A külső homlokzatok színezését épületenként egységes koncepció alapján szükséges elvégezni – beleértve a határoló kerítések színezését is. A homlokzatokon egységes színezést kell alkalmazni és tilos rikító, fényes hatású színeket alkalmazni.

(6) Utólagos hőszigetelés kivitelezése során a hagyományos homlokzatzdíszítések megőrzését és helyreállítását szem előtt kell tartani.

23.§ (1) Homlokzatok kialakítása során a rendezett településképp érdekében törekedni kell a nyílászárók méret és osztásrendszerének összehangolt tervezésére.

(2) Főhomlokzatokon a nyílászárók hagyományos arányrendszere álló formátum.

(3) Az utcafrontról jól látható ablakok árnyékolása, sötétítése hagyományos rolók, spaletták alkalmazásával történjék.

10. Helyi védelemmel érintett értékekre vonatkozó építészeti követelmények

24.§ (1) Helyi védett egyedi érték (épület, építmény) minden eredeti homlokzati alkotórésze védett, ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, külső és belső díszelemeket is, valamint esetenként a használat módját is.

(2) A részleges helyi védelem alatt álló építmény valamely része, részlete vagy jellemző karaktereleme védett.

(3) Helyi védett műtárgy minden eredeti alkotórésze védett, ideértve a hozzá tartozó kiegészítő, díszelemeket is.

(4) Helyi értékvédelmi területen a beépítési mód, az utca felőli építési vonal, a hagyományos tömegalakítás arányai, az utcai homlokzatmagasság, a tetőidom, a tetőgerinc iránya, az utcai homlokzat architektúrája, az utcai homlokzat nyílásrendje és nyílászáróinak aránya, a tornác kialakítása, mint karakterelemek védettek.

25.§ Helyi védettségű építészeti örökség korszerűsítése, bővítése (hozzaépítés vagy ráépítés), és különösen részleges bontása esetén

a) a védett épületet kötelező hagyományos építészeti tömegükben – beépítési mód, tömegarányok, tetőforma, tetőhajlásszög homlokzati jellegzetességek, nyílászáró arány és osztásrend – megőrizni,

b) a védett épületet kizárólag úgy lehet átalakítani, hogy az épület jellege, homlokzati kialakítása, utcafép szerepe ne változzon – az átalakításnak az épület védett részeivel, formaképzésével, anyaghasználatával összhangban kell lennie,

c) közterületről látható homlokzatainak részleges színezéssel történő felújítása nem megengedett,

d) homlokzati burkolatokat, díszítőelemeket, tagozatokat meg kell tartani, illetve lehetőség szerint hiteles dokumentumok alapján vissza kell állítani,

e) helyi egyedi védelemmel érintett építmény nyílászáróinak felújítása vagy cseréje esetén meg kell tartani a nyílászáró eredeti beépítési síkját, osztását, anyagát, színét, arányait,

f) a védett épület homlokzatán műanyag nyílászáró, szekcionált garázkapu, redőnytok, gépészeti berendezés, klímaberendezés, látszó vezetékelés, szerelt kémény nem helyezhető el,

g) utcáról látható tetőfelületen napelem nem helyezhető el,

h) a védett építményen az utcától mérve 10 méteres távolságon túl és az utcafép látványt nem zavaróan helyezhető el antenna vagy hírközlési egység,

i) védett ingatlanon hirdetés, reklám nem helyezhető el, csak cégtábla, cégér a hagyományos arculati módokon,

j) a védett épület belső átalakításakor, korszerűsítésekor a belső védett értékeket (pl. lépcsőkorlát) meg kell őrizni,

k) alaprajzi módosítás a jellemző homlokzati nyílászáró kiosztás figyelembevételével történhet.

l) védett épület külső hőszigetelése csak abban az esetben engedhető, ha az épület arányai és részletei nem változnak meg.

m) lábazat és támfal építése természetes kőből, vagy természetes kő előfalazattal készüljön,

n) magánterületi parkolás csak az ingatlan rendeltetési egységeinek méretéhez szükséges mértékben történhet – lehetőleg az utcáról nem látható telekrészekben.

26.§ (1) A helyi értékvédelmi területen az építményeket (épületek, kerítések, utcabútorok, köztárgyak) a jellegzetes településképet megőrző, a világörökségi terület építési hagyományait követő, valamint az épített és természetes környezet egységes megjelenését biztosító módon kell építeni, lehet átalakítani, a meglévőket erre tekintettel kell használni, illetve a gondozott, beépítetlen természeti környezetet fenntartani az alábbi követelmények figyelembe vételével:

a) a település helyi karakterének kialakítása, a hagyományőrző arculatteremtés érdekében a környezettől idegen anyaghasználati, formai, stb. építészeti megoldások nem alkalmazhatóak, meglévő épületek, építmények részleges homlokzati felújítása során sem megengedettek,

b) új épület építésénél a történelmi beépítéshez igazodva kell meghatározni, kialakítani:

ba) a tető hajlásszögét,

bb) a tetőgerinc irányát, tetőidom formáját,

- bc) a nyílászárók méretét, formáját, anyagát, arányát és színezését,
 - bd) az alkalmazott homlokzati építőanyagok típusát, textúráját,
 - be) az építmények színezését,
 - bf) az épületek részleteit, így különösen az ereszképzés és kémények kialakítását.
 - c) új utcabútorok, köztárgyak, kiselemek elhelyezésekor a településképi összhanghoz igazodva kell meghatározni, kialakítani a méretét, formáját, anyagát, arányát és színezését,
 - d) az árnyas-ligetes növényzet megőrzése, ápolása és szükség esetén a pótlása történjen.
- (2) A helyi értékvédelmi területen külön gondot kell fordítani a hagyományos kerítés, kapu, melléképületek és melléképítmények továbbéltetésére, és ezek újkori, oda nem illő (tömegű, anyaghasználatú, színvilágú) megjelenésének a megszüntetésére.
- (3) Támfal építéskor a támfal természetes kőből, vagy természetes kő előfalazattal készüljön.
- (4) Magánterületi parkolás csak az ingatlan rendeltetési egységeinek méretéhez szükséges mértékben történhet lehetőleg az utcáról nem, vagy kevésbé látható telekrészekben. A beépítetlen telket parkolónak használni csak alkalmi rendezvényekhez kötötten, az önkormányzathoz bejelentve lehet.
- (5) Közterületi parkolás az arra kijelölt helyeken, a településképhez illeszkedően csak úgy történhet, hogy az ne akadályozza a közterületek és a szomszédos ingatlanok rendeltetésszerű használatát, valamint ne sértse a szomszédok jogait és törvényes érdekeit, ne okozzon közlekedési veszélyhelyzetet.
- (6) A helyi értékvédelmi terület közterületeinek kialakítása az önkormányzat és a magyar állam kizárólagos jogköre. Minden magánkezdeményezés településképi bejelentésköteles.

11. Reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

- 27.§** (1) Rátka közterületein a reklámhordozók az utcaképhez illően, szolid módon helyezhetők el.
- (2) Rátka közigazgatási területén tiltott valamennyi e rendeletben és a településképi védelmről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendeletben tiltott vagy nem szabályozott reklám közzététele.
- (3) A településen óriásplakát, építési reklámháló, fényreklám, zajreklám nem helyezhető el.
- (4) A közérdekű molinó és a közterület fölé nyúló, felirat nélküli árnyékoló berendezés kivételével molinó, ponyva vagy háló reklámhordozóként, reklámhordozót tartó berendezésként nem alkalmazható.
- (5) Villódzó, káprázást okozó vagy futó fényű világítás a reklámfelületek mellé sem tehető.
- (6) Idegen nyelvű feliratok esetén annak magyar nyelvű fordítása a reklámfelületen kötelező.
- (7) A közérdekű reklámfelületen mindenki csak közérdekű információk közzétételére jogosult.

28.§ (1) Hirdetési célú berendezés a meglévő épített és természetes környezetbe, a településképhez illeszkedően csak úgy helyezhető el, hogy az ne akadályozza a közterületek és a szomszédos ingatlanok rendeltetésszerű használatát, valamint ne sértse a szomszédok jogait és törvényes érdekeit, ne okozzon közlekedési veszélyhelyzetet.

- (2) Épületek tetőzetén reklámfelület nem alakítható ki.
- (3) Az épület teljes homlokzatát érintő átalakítás, felújítás esetén az e rendeletnek nem megfelelő cégért, cégtáblát, cégfeliratot el kell távolítani.
- (4) A hirdetési célú berendezés tulajdonosa köteles gondoskodni annak rendszeres karbantartásáról, valamint arról, hogy a berendezés ne okozzon kárt az általa érintett létesítményben és annak rendeltetésszerű használatát ne korlátozza.

29.§ (1) Épület homlokzatán cégér az épület homlokzati síkjára csak merőlegesen, cégtábla az épület homlokzati síkjával csak párhuzamosan, a homlokzati síkból ki nem fordulva helyezhető el.

- (2) Cégér homlokzatra merőleges felülete nem haladhatja meg az 1,0 négyzetmétert.
- (3) A cégérek, cégtáblák tartó-, illetve hordozó szerkezeteit, továbbá a cégfeliratokat úgy kell kialakítani, hogy
 - a) azok mérete, aránya, anyaga szervesen illeszkedjen az érintett épület építészeti megoldásaihoz, a homlokzat meglévő vagy tervezett vízszintes és függőleges tagolásához, a nyílászárók kiosztásához, azok ritmusához,
 - b) nyílászárót, épületdísz, díszítő tagozatot ne takarjon el.

30.§ (1) Cégjelzés, hirdető-berendezés csak úgy helyezhető el, hogy a közúti közlekedés úrszerelvénye felé ne nyúljon.

(2) Reklámhordozók kizárólag a közlekedésbiztonsági szabályok betartása mellett helyezhetők el.

(3) Védett természeti területeken, Natura 2000 területeken, az ökológiai folyosó területén, egyedi tájérték, valamint a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területeken reklámhordozó és reklám – magasabbrendű jogszabályban meghatározott kivétellel – nem helyezhető el.

12. Eltérés a reklámok elhelyezésére vonatkozó szabályoktól

31.§ (1) A Polgármester jelentősnek minősített eseményről való tájékoztatás érdekében, a jelentősnek minősített esemény időtartamára, legfeljebb azonban valamennyi jelentős esemény esetén, együttesen naptári évente tizenkét hét időtartamra a vonatkozó jogszabályok szerint településképi bejelentési eljárásban eltérést engedélyezhet a reklám közzétevője számára.

(2) A Polgármester döntése nem pótolja, illetve helyettesíti a reklám közzétételéhez szükséges, jogszabályban előírt egyéb hatósági engedélyeket, melyeknek a beszerzése a reklám közzétevőjének feladata.

(3) A reklám közzétevője az eltérést a településképi bejelentési eljárás lefolytatására irányuló írásbeli kérelmével kezdeményezheti.

13. Egyes sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

32.§ (1) Közmű-létesítmények, ide értve a nyomvonalas létesítmények és a kapcsolódó műtárgyaik elhelyezésénél figyelemmel kell lenni a településképi megjelenésre.

(2) Az új közművezetékek létesítése, meglévő közművezetékek más nyomvonalra történő áthelyezése, nyomvonalának meghosszabbítása - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - terepszint alatti elhelyezéssel történhet, kivéve az önkormányzati beruházásban megvalósuló közbiztonsági berendezésekhez (térfigyelő kamerákhoz), valamint a szélessávú internet biztosításához szükséges vezetékek szigorúan rejtett nyomvonalát.

(3) A közép-, a kisfeszültségű erőátviteli és közvilágítási hálózatokat, illetve a vezetékes elektronikus hírközlési hálózat nyomvonalas létesítményeinek korszerűsítéskor a vezetékek földalatti elhelyezését előnyben kell részesíteni.

a) A helyi értékvédelmi területen hálózatépítés csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető, bekötővezeték csak földkábelrel csatlakozhat a gerinchálózathoz.

b) A villamos energia ellátás hálózatai és az elektronikus hírközlési hálózatok föld feletti kialakítás esetén olyan egyoldali közös oszlopsorra kerüljenek, amin a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetők.

c) Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózat csak földalatti elhelyezéssel kivitelezhető.

33.§ (1) A település ellátását biztosító felszíni energiaellátási sajátos építmények műtárgyak elhelyezésére

a) elsősorban a természetvédelmi szempontból nem érintett külterületi ingatlanok alkalmasak,

b) a belterületen fekvő helyi értékvédelmi terület, helyi védett épület és országos műemléki értékkel érintett ingatlanok, valamint azok telekhatárától mért 20 méteres környezete nem alkalmasak.

(2) A település ellátását biztosító elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére

a) elsősorban a természetvédelmi szempontból nem érintett külterületi ingatlanok alkalmasak,

b) a belterületen fekvő helyi értékvédelmi terület, helyi védett épület és országos műemléki értékkel érintett ingatlanok és azok 50 méteres környezete - ide nem értve a templomtoronyban takartan elhelyezett berendezések esetén a vonatkozó ingatlant - nem alkalmasak.

(3) Transzformátor állomás helyi értékvédelmi területeken kizárólag építményben helyezhető el, amelyet az adott területre előírt anyagokból kell kialakítani és amely formavilágában illeszkedik a településképhez.

14. Egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

34.§ (1) Antennát, gépészeti berendezést, égéstermék kivezetőt, szellőzőt, klímaberendezést utcafronti homlokzatra – ide értve az utca irányába néző kontyolt tetősíkot is – nem lehet elhelyezni.

(2) klímaberendezés és klíma-berendezések kültéri egysége

- a) védett elem és védett terület esetében a közterületről látható homlokzaton nem helyezhető el,
- b) nem védett építményeken a közterületről látható homlokzaton csak az építmény megjelenéséhez illeszkedte, takart módon helyezhető el és a kondenzvíz elvezetéséről megfelelően gondoskodni kell, az közterületre vagy szomszéd telekre nem folyhat át;
- c) új építményen csak a településképhez illeszkedve, az építmény részeként, a megfelelő elhelyezés, kialakítás bemutatásával, annak lehetőségének biztosításával helyezhető el;
- d) utólag csak településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően helyezhető el;
- e) oldalhatáron álló beépítési mód esetén szomszéd oldali homlokzaton nem helyezhető el.

(3) Gépészeti berendezések elhelyezése az építmények tetején csak takartan, vagy az építményhez illeszkedő módon megengedett.

(4) Antenna vevőegysége csak az épületek az utcafronti homlokzati síkjától mért 5,0 méteren túl helyezhető el.

(5) Magastetős épületen utcaképben megjelenő síktáblás napelem, napkollektor a ferde tetősíktól eltérő hajlásszögben nem helyezhető el. Mindemellett

- (a) az utcafronti tetőidomra ne kerüljön,
- (b) oromzati kontyolt tetősíkra ne kerüljön, az oldalkert felé néző tetőfelületen a közterülettől lehetőség szerint távolabbra kerüljön,
- (c) egybefüggő, téglány felületként építhetők csak össze az azonos irányba forgatott elemek – figyelemmel igazodva az esetleges tetősík ablakok kiosztására.

V. FEJEZET A TELEPÜLÉSKÉP ÉRVÉNYESÍTÉSE

15. Településkép érvényesítő eszközök

35.§ (1) Rátka község közigazgatási területén található települési értékek megőrzése érdekében az Önkormányzat

- a) településkép-védelmi tájékoztatást és szakmai konzultációt biztosít, valamint
- b) településképi bejelentési és
- c) településképi kötelezési eljárást folytat le.

(2) A településképi véleményezési eljárás a 38/2019. (III. 6.) Korm. rendelet értelmében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Településrendezési és Építészeti-Műszaki Tervtanács feladatköre, ahol a Tervtanács elnöke kérdez rá a Polgármestertől a településképi megfelelésre, mielőtt a világörökségi szempontok szerint véleményezik a világörökségi tájegységi területen minden

- a) az új épület építéséhez, vagy
- b) a meglévő épület bővítéséhez, valamint
- c) a meglévő építmény közterületről látható homlokzatának felújításához vagy
- d) közterületről látható homlokzata legalább 20%-át érintő átalakításához szükséges építészeti-műszaki dokumentációt.

16. Településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

36.§ (1) Településképi szakmai konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást (a továbbiakban: konzultáció) az építési tevékenységgel érintett személy kérhet. A konzultáció különösen javasolt településképi véleményezési eljárás és településképi bejelentési eljárás előtt. A konzultációt az önkormányzati Főépítész, illetve főépítész felelős folytatja le. A kérelmező egyeztetési igényét papír alapon vagy elektronikus levelezés nyújtja be (lásd 1. számú melléklet!), amelyre az önkormányzati

Főépítész, illetve főépítész felelős a kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül konzultációt és ezen belül szakmai tájékoztatást (a továbbiakban: konzultáció) biztosít.

(2) A konzultációról a konzultáció felelőse emlékeztetőt készít, amelyben rögzítésre kerül a felvetett javaslatok lényege, valamint az önkormányzati Főépítész/főépítész felelős vagy a Polgármester tényleges nyilatkozata.

(3) Az emlékeztetőben rögzített nyilatkozatok kötik az Önkormányzatot a településképi bejelentési és kötelezési eljárás során.

(4) Az Önkormányzat a településképi konzultációért, tájékoztatásért díjat nem számít fel.

17. A településképi bejelentési eljárások

37.§ (1) A Polgármester településképi bejelentési eljárást folytat le.

(2) Az Építető az Önkormányzatot keresi meg a településképi bejelentési eljárásban a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 1. mellékletben meghatározott építési engedélyhez és településképi véleményezési eljáráshoz nem kötött alábbi építési tevékenységek tárgyában:

- a) közterületről látható homlokzat 20%-nál kevesebbet érintő átalakításhoz,
- b) valamint kerítés és kapu építéskor, átalakításakor,
- c) a kapuhoz vezető autóbehajtó vagy parkoló közterületi készítésekor,
- d) az épület homlokzatához illesztett előtető, védőtető, ernyőszerkezet építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése, megváltoztatása esetén,
- e) kereskedelmi, vendéglátó rendeltetésű épület építése, bővítése, amelynek mérete az építési tevékenység után sem haladja meg a nettó 20,0 m² alapterületet.
- f) szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel építése, elhelyezése, ha annak a talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 6,0 m-t.,
- g) emlékfal építése, melynek talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 3,0 m-t,
- h) park, játszótér, sportpálya megfelelőségi igazolással – vagy 2013. július 1-je után gyártott szerkezetek esetében teljesítménynyilatkozattal – rendelkező műtárgyainak építése, egyéb építési tevékenység végzése,
- i) megfelelőség-igazolással – vagy 2013. július 1-je után gyártott szerkezetek esetében teljesítménynyilatkozattal – rendelkező építményszerkezetű és legfeljebb 180 napig fennálló rendezvényeket kiszolgáló színpad, színpadi tető, lelátó, mutatványos, szórakoztató, vendéglátó, kereskedelmi, valamint előadás tartására szolgáló építmény, valamint kiállítási építmény építése esetén,
- j) növénytermesztésre szolgáló üvegház építése, bővítése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, megváltoztatásakor.
- k) a 6,0 m vagy annál kisebb magasságú, a 60 m³ vagy annál kisebb térfogatú siló, ömlesztettanyag-tároló, nem veszélyes folyadékok tárolója, nem veszélyes anyagot tartalmazó, nyomástartó edénynek nem minősülő, föld feletti vagy alatti tartály, tároló elhelyezéséhez szükséges építmény építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése.
- l) támfal építése, bővítése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, megváltoztatása esetén (amelynek mérete az építési tevékenységgel nem haladja meg a rendezett alsó terepszinttől számított 1,5 m magasságot), valamint minden 20 köbmétert meghaladó tereprendezési munka esetén,
- m) kerítés, kerti építmény, tereplépcső, járda és lejtő, háztartási célú kemence, hűsítő, jégverem, valamint zöldségverem építése, építménynek minősülő növénytámasz, növényt felfuttató rács építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése esetén,
- n) napenergia-kollektor, szellőző-, klíma-, riasztóberendezés, villámhárító-berendezés, áru- és pénzautomata, kerékpártartó, zászlótartó építményen vagy építményben való elhelyezésekor,
- o) építménynek minősülő, háztartási hulladék elhelyezésére szolgáló hulladékgyűjtő és -tároló, sorompó, árnyékoló elhelyezésekor,

- p) magasles, vadetető, erdei építmény, kilátó építése, amelynek a terepcsatlakozástól mért legfelső pontja az 5,0 m-t nem haladja meg,
 - q) reklám, reklámhordozó, cégreklám elhelyezési követelmények tekintetében a reklámok, reklámhordozók, cégreklámok elhelyezését megelőzően, illetve meglévő reklámok átalakítása esetén,
 - r) utcabútor közterületi létesítéskor,
 - s) közterületi növényültetések előtt *(telepítésre javasolt fajok a rendelet 4. melléklete szerint!)*,
 - x) egy évadban öt fát meghaladó magánterületi fakivágások előtt,
- amennyiben az Építtető nem az Önkormányzat.

(3) A Polgármester a településképi bejelentési eljárást az építészeti-műszaki dokumentáció értékelése során a településképi esztétikusan megjelenő, településképet nem zavaró, az épített és természeti környezethez illeszkedő, annak előnyösebb megjelenését segítő megoldási szempontok szerint folytatja le.

(4) Az eljárás tárgya a településképi bejelentés alapján – a Polgármester tudomásul vételét tartalmazó hatósági határozatának birtokában, az abban foglalt esetleges kikötések figyelembevételével – megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges.

38.§ (1) A településképi bejelentési eljárás az Építtető, illetve az általa megbízott Tervező (a továbbiakban együtt: Kérelmező) által a Polgármesterhez benyújtott elektronikus vagy papír alapú kérelemre indul *(lásd 1. számú melléklet!)*.

(2) A Polgármester településképi bejelentési eljárás keretében hozott döntése, valamint a településképi kötelezési eljárás az önkormányzati Főépítész/főépítész felelős szakmai álláspontján alapul.

(3) A kérelem mellékleteként benyújtott településképi tervdokumentáció a beavatkozás mértéke szerint szükséges

- a) műszaki leírást,
- b) helyszínrajzot a tervezéssel érintett, valamint a szomszédos telkeken álló építmények tetőfelülnézeti ábrázolásával, a terepviszonyok és a be nem épített területek kialakításával,
- c) az épület tömegalakítását meghatározó jellemző szintek alaprajzát,
- d) metszeteket,
- e) valamennyi homlokzatot,
- f) utcaképet, ha a tervezett építmény az utcaképben megjelenik,
- g) településképi vizsgálatot (látványtervet vagy modellfotót) tartalmazzon.

(4) A településképi bejelentési döntéskor során az alábbi szempontokat figyelembe kell venni harmónia és egyensúly tekintetében:

- a) kialakult település-, illetve telekszerkezetnek való megfelelés,
- b) a védendő (megmaradó) adottságokat figyelembe vevő megfelelés,
- c) a tervezett, távlati adottságokat figyelembe vevő megfelelés,
- d) a magassági megfelelés,
- e) a terület-felhasználás megfelelése.

(5) A Polgármester a bejelentés megérkezésétől számított 8 napon belül

- a) hiánypótlást ír elő,
- b) a bejelentés tárgyát képező az építési tevékenységet, reklám-elhelyezést vagy rendeltetés-változtatást tudomásul veszi és a bejelentőt erről a tényről az esetleges kikötésekkel önkormányzati hatósági döntés megküldésével értesíti, vagy
- c) megtiltja megkezdését és – a megtiltás indokainak ismertetése mellett – figyelmezteti a bejelentőt a tevékenység bejelentés nélküli elkezdésének és folytatásának jogkövetkezményeire, ha a bejelentés nem felel meg a rendelet 15.§ 16.§ és 38.§ (4) pontjaiban meghatározott követelményeknek vagy a tervezett építési tevékenység, reklám vagy rendeltetés-változtatás nem illeszkedik a településképi.

(6) A településképi bejelentési eljárás igazolása tartalmazza

- a) a bejelentés iktatási számát és ügyintézőjének nevét,
- b) a kérelmező nevét, valamint lakcímét, szervezet esetén székhelyét,
- c) a bejelentett építési tevékenység, reklámelhelyezés vagy rendeltetés-változtatás megjelölését,
- d) a bejelentés előterjesztésének napját, valamint
- e) azt az időtartamot, amelyre a bejelentés szól.

- (7) A településképi bejelentési eljárás érvényességi ideje - ha az igazolás másképpen nem rendelkezik:
- a) állandó építmény esetén végleges,
 - b) legfeljebb 180 napig fennálló építmény esetén 180 nap,
 - c) önálló reklámhordozót tartó építmény építése, utcabútor létesítése esetén 5 év, de legfeljebb aktualitása időpontjáig.
- (8) Amennyiben a Polgármester igazolást nem állít ki, azt megadottnak kell tekinteni a (7) bekezdés szerinti érvényességi időtartamra vonatkozóan.

18. Településképi kötelezési eljárások

39.§ Településképi kötelezési eljárást kell lefolytatni

- a) a rendelet előírásainak nem megfelelően megvalósított, az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság hatáskörét nem érintő, nem építési engedély vagy tudomásulvétel köteles és nem településképi bejelentési eljáráshoz kötött építési tevékenység esetében a helyi építészeti értékvédelemmel összefüggő kötelezettségek teljesítésre az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására vonatkozóan, különösen az épületek jókarbantartása érdekében, valamint
- b) a településképi bejelentési eljáráshoz kapcsolódóan,
 - ba) a településképi bejelentési eljárás során meghozott döntésben foglaltak megszegése, vagy
 - bb) a településképi bejelentés elmulasztása, vagy
 - bc) a településképi bejelentési eljárás hatálya alá tartozó és más hatósági engedélyhez nem kötött építési tevékenységnek a településképi bejelentést követően, a tevékenység végzésének polgármesteri megtiltására nyitva álló 8 napos határidőn belül megkezdett építési tevékenység esetén.

40.§ (1) A településképi kötelezési eljárás hivatalból indul, és a Polgármester az érintett ingatlan tulajdonosát kötelezi.

- (2) A Polgármester a településképi kötelezési eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szabályai által meghatározottak szerint folytatja le.
- (3) A Polgármester településképi kötelezési határozati javaslatát a Jegyző készíti elő.
- (4) A településképi kötelezésről a Polgármester önkormányzati hatósági döntést hoz településrendezési kötelezettségről szóló határozat formájában.

19. Településképi védelmi bírság

41.§ (1) A településképi kötelezésben előírtak megszegése és végre nem hajtása esetén a kötelezett bírsággal sújtható.

(2) A településképi védelmi bírságot a Polgármester határozatban állapítja meg.

(3) Az érintettet a településképi védelmi bírságról hozott határozatról tértivevényes levél útján értesíteni kell.

(4) A településképi védelmi bírság összege

- a) településképi szempontból meghatározó területeken területi és egyéb építészeti követelmények be nem tartása esetén, amennyiben az egyedi védett vagy területi védett építményt érint 500.000 – 1.000.000,- forint,
- b) településképi szempontból meghatározó területeken területi és egyéb építészeti követelmények be nem tartása esetén, amennyiben az egyedi védett építményt nem érint 200.000 – 500.000,- forint,
- c) egyéb településképi követelmény és egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó követelmény be nem tartása esetén 50.000 – 100.000,- forint,
- d) minden más esetben 20.000 – 50.000,- forint.

(5) A településképi védelmi bírság kiszabásánál az alábbi szempontokat kell mérlegelni:

- a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,
- b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,
- c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a közérdek sérülésének mértékét,

- d) a jogsértő állapot időtartamát,
- e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,
- f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint
- g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.

42.§ (1) A Polgármester döntésével szemben a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezés nyújtható be Rátka Község Önkormányzata Képviselő-testületéhez. A Képviselő-testület döntését legkésőbb a fellebbezés benyújtását követő soron következő rendes ülésén hozza meg.

(2) A kiszabott településkép védelmi bírságot közvetlenül Rátka Község Önkormányzata erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetéssel kell teljesíteni.

(3) Az (2) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén a meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

VI. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

43.§ Ez a rendelet a kihirdetést követő 16 napon lép hatályba.

44.§ E rendelet előírásait a hatálybalépést követően induló eljárásokban kell alkalmazni.

Rátka, 2019. szeptember 26.

Bodnár Katalin
jegyző

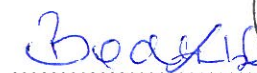

Tirk Sándorné
polgármester

ZÁRADÉK

A rendeletet a mai napon kihirdettem: 2019. szeptember 26.

A rendelet hatályba lépése: 2019. október 12.

.....
Jegyző

1. melléklet

Településképi eljárás kérelem

Kérelmező neve:

.....

Kérelmező címe:

.....

Kérelmező e-mail címe, telefonszáma:

.....

Kérelmező személye (aláhúzendő): építető tervező

Építési tevékenységgel érintett ingatlan címe, helyrajzi száma:

.....

Építési tevékenység rövid ismertetése:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A kérelem tárgyában korábban született vélemények iktatószáma, kelte:

.....

Mellékletek : 1. helyszínrajz

2. fotók

3. építészeti-műszaki tervdokumentáció

4. egyéb dokumentumok

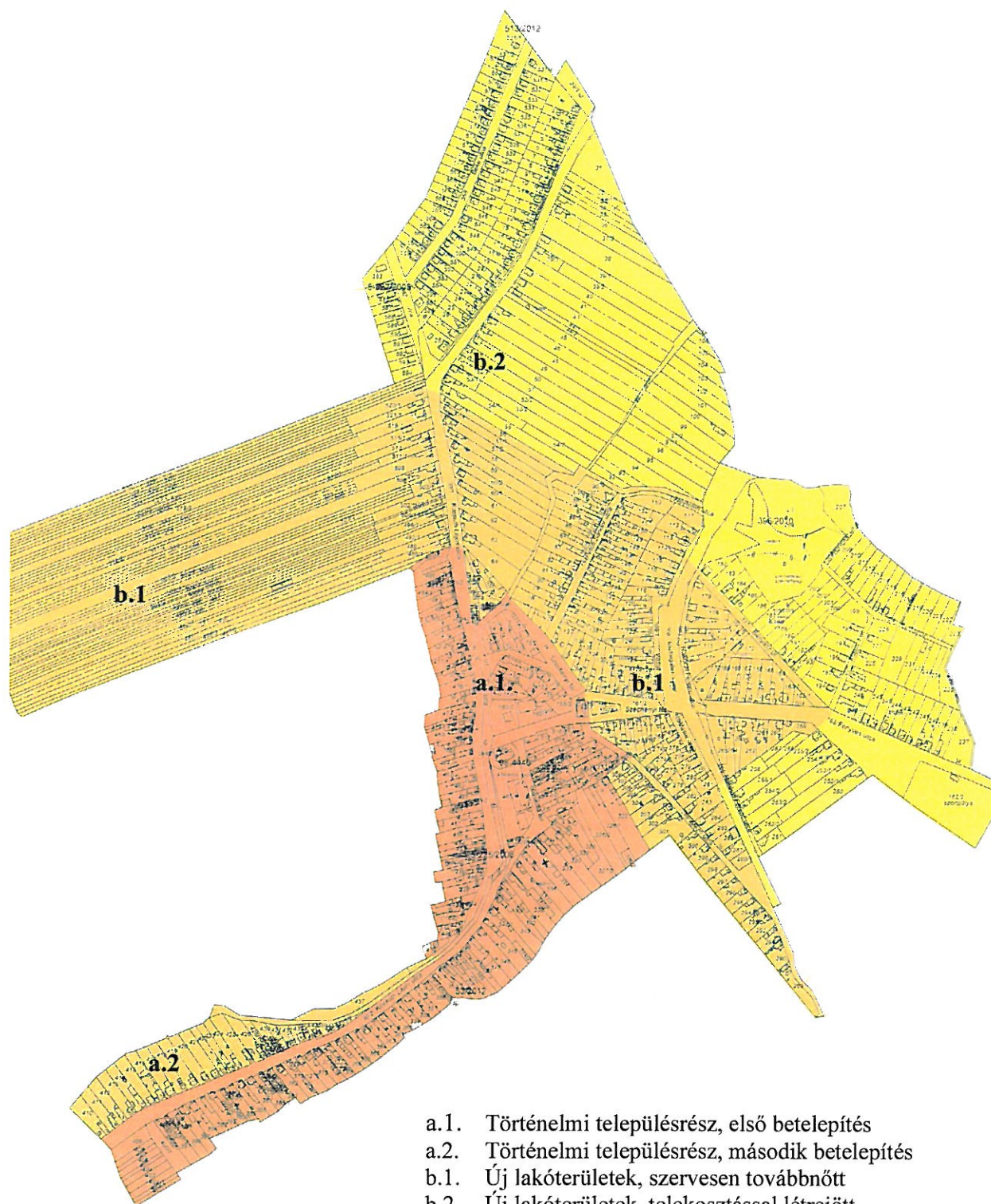
Kelt:, 2019.hó.....nap

.....

aláírás
(kérelmező)

2. melléklet

Eltérő belterületi karakterek, helyi értékvédelmi terület

Az a.1 és az a.2 településrészek helyi értékvédelmi területek.

3. melléklet

3.1 Helyi védelem alatt álló értékek jegyzéke

Sorszám	Utca, házszám	Helyrajzi szám
1. Római katolikus templom	Iskola tér 1.	466
2. Általános iskola	Iskola tér 2.	467/1
3.		
4.		

A hatályos HÉSZ-ben helyi védelemre javasolt épületek vizsgálándók. (A hatályos HÉSZ 4. sz. melléklete alapján.)

3.2 Műemlékek jegyzéke

Az országos védelem alatt álló műemlékek, illetve a régészeti lelőhelyek jegyzéke

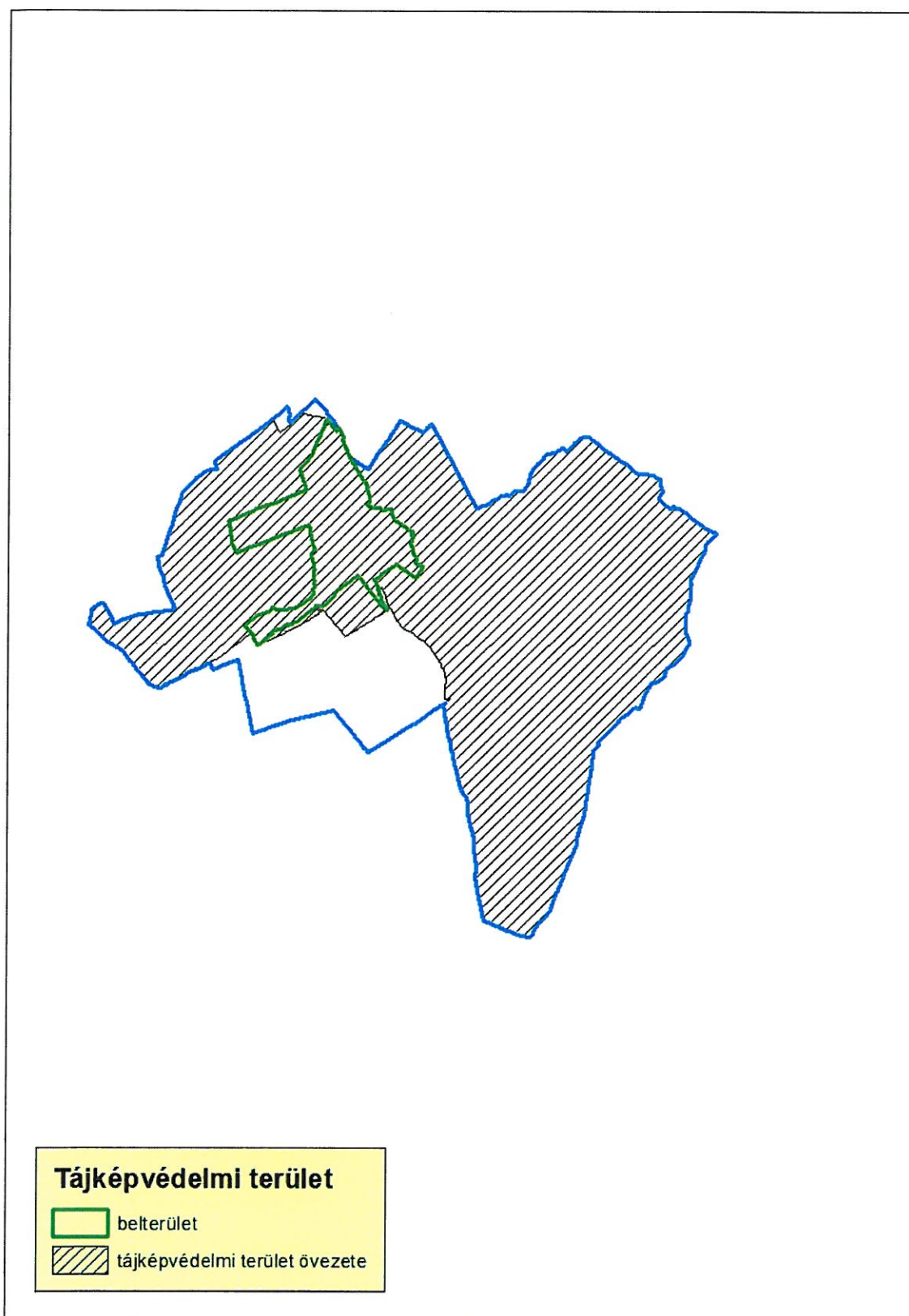
név	cím, helyrajzi szám	védelem státusza	védés	törzsszám	azonosító
Lakóház	Kossuth Lajos utca 16. 337/2, 337/1	Műemlék I.		6549	3055
Temetőföld 1.sz. lelőhely	04/4, 04/3, 04/8, 04/7, 04/6, 04/5, 013/6, 013/4, 013/5, 013/2, 013/3, 013/1, 05	Régészeti lelőhely szakmai védelem			16246
Puzzolán- bánya 2.sz. lelőhely	0114/59, 0114/60, 0114/58, 0114/61, 0114/47, 0114/6, 252/2, 0114/49, 0114/149, 0114/53, 0114/51, 0114/50, 0114/52, 0114/57, 0114/48, 0114/54, 0114/55, 0114/56, 0114/7, 0114/1, 162/2, 162/1, 252/1, 250, 251	Régészeti lelőhely szakmai védelem			16247
Búzakalász TSZ 3.sz. lelőhely	0108, 0107/9	Régészeti lelőhely szakmai védelem			61370
Ond, Barátság 11.sz. lelőhely	021/16, 021/15, 021/18, 021/17, 017/6, 017/5, 021/14, 021/13, 020, 0533/3, 0533/2, 0533/1, 0533/6, 0533/5, 0533/4, 0533/7, 0528/2, 0530, 0528/3	Régészeti lelőhely szakmai védelem			71933

3.3 A természetvédelmi szempontból meghatározó településképi területek rajzi ábrázolása

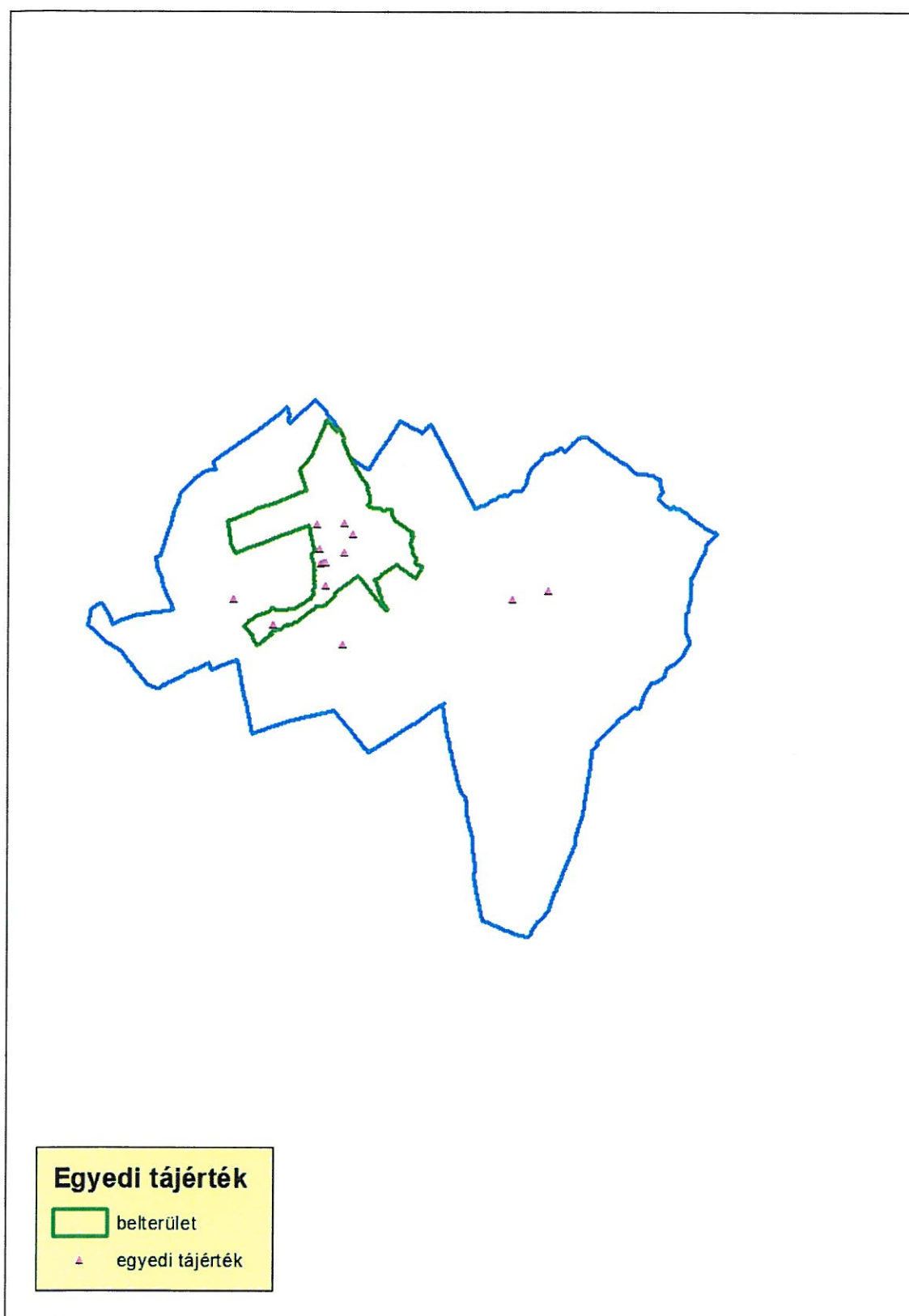
Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján, illetve a következőkben felsorolt rajzi állományok szerint:

- 3.3.1 Tájképvédelmi terület
- 3.3.2 Egyedi tájértékek
- 3.3.3 Natura 2000 területek, különleges madárvédelmi terület
- 3.3.4 Ökológiai hálózat
- 3.3.5 Ökológiai hálózat, ökológiai folyosó és puffterület
- 3.3.6 Országos jelentésű védett terület, forrás

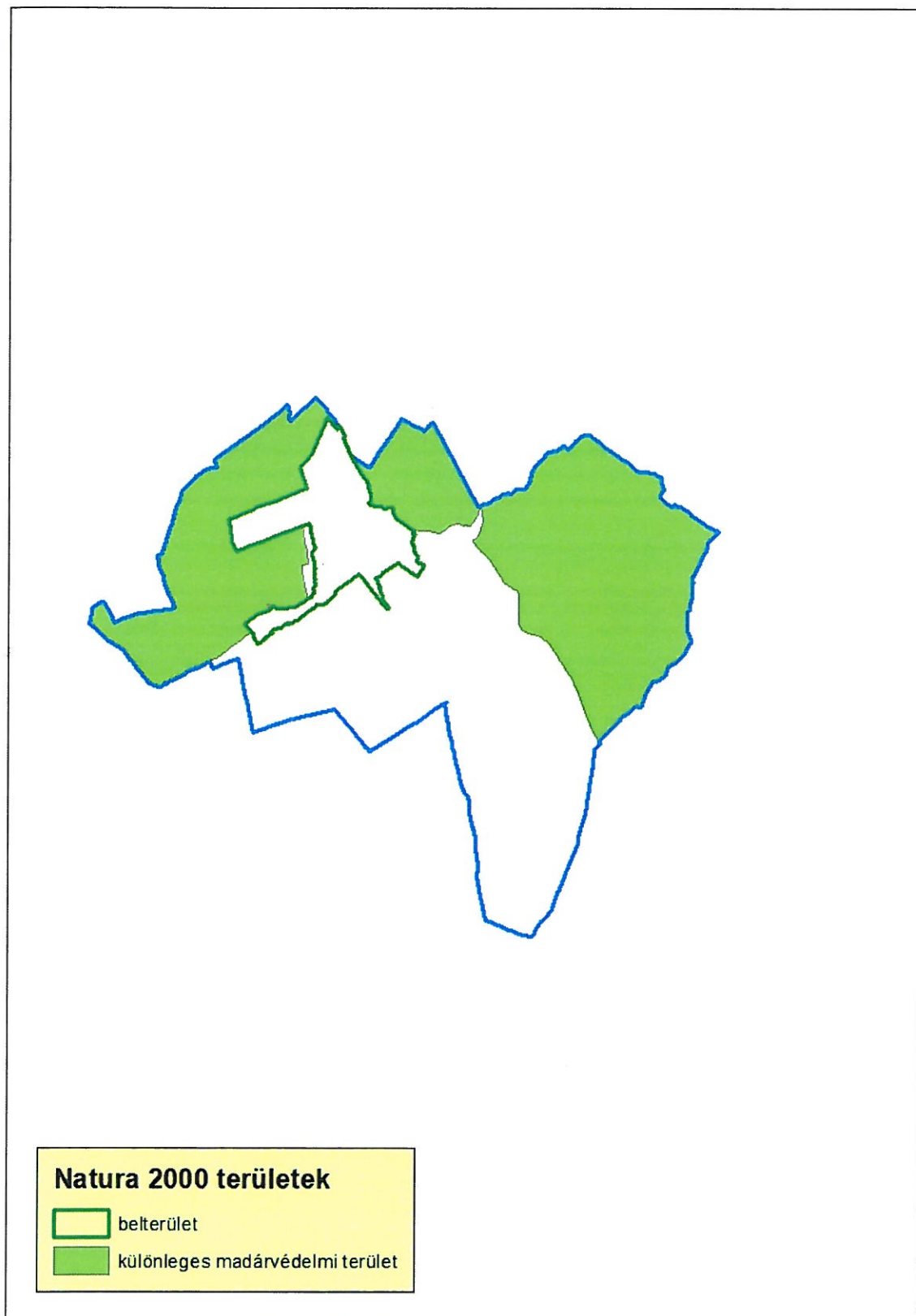
3.3.1 Tájképvédelmi terület

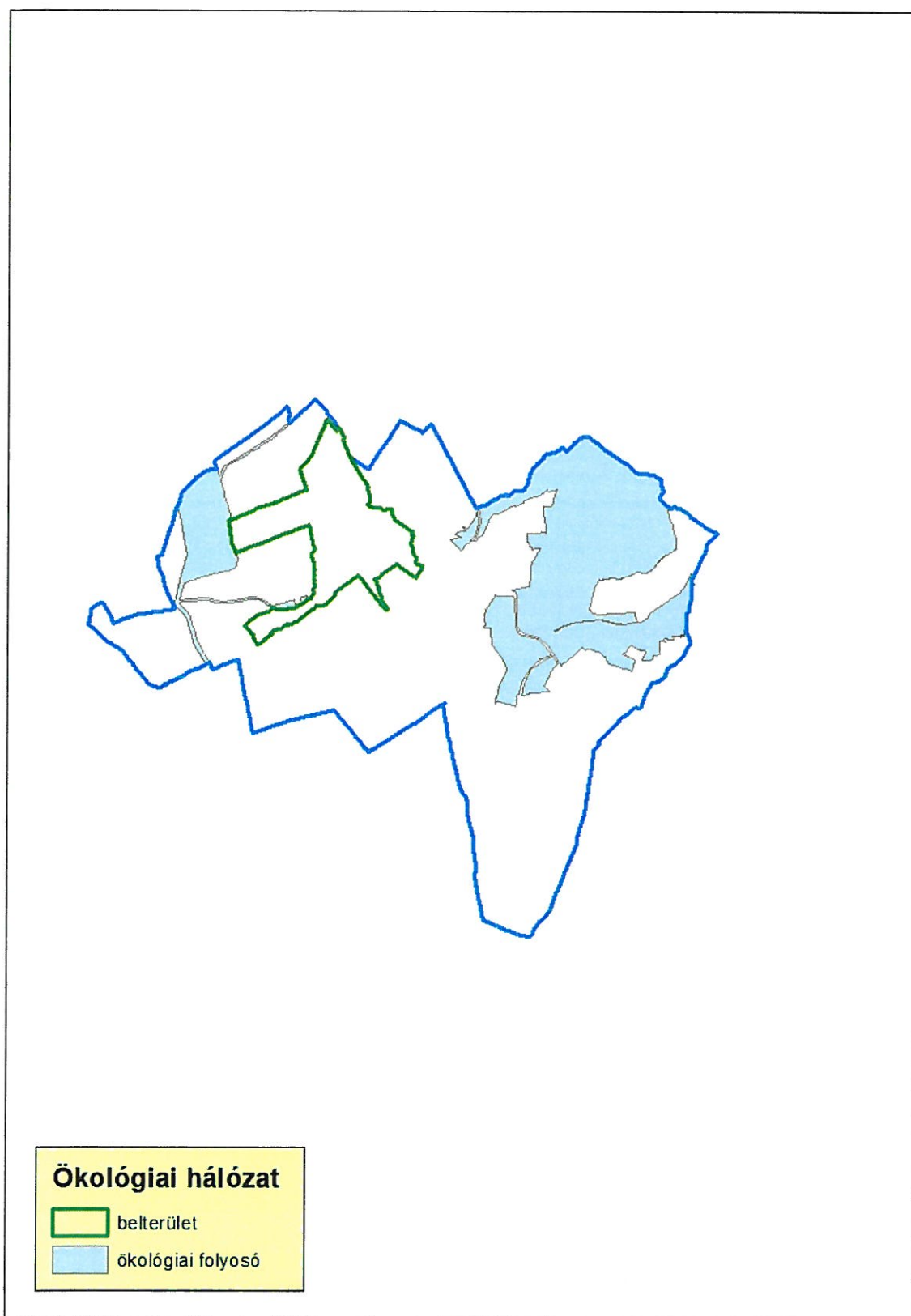
3.3.2 Egyedi tájértékek

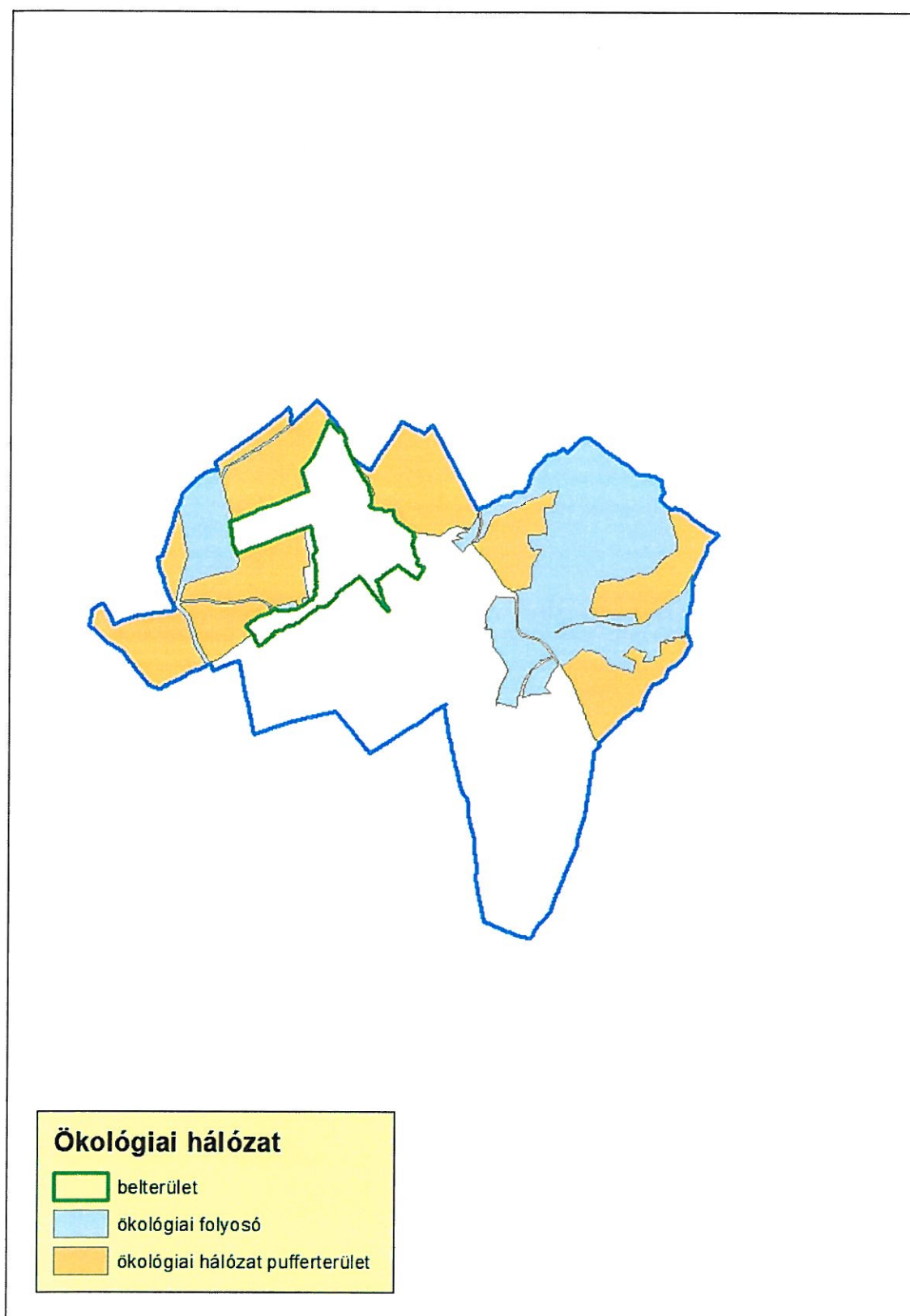
3.3.3 Natura 2000 területek, különleges madárvédelmi terület

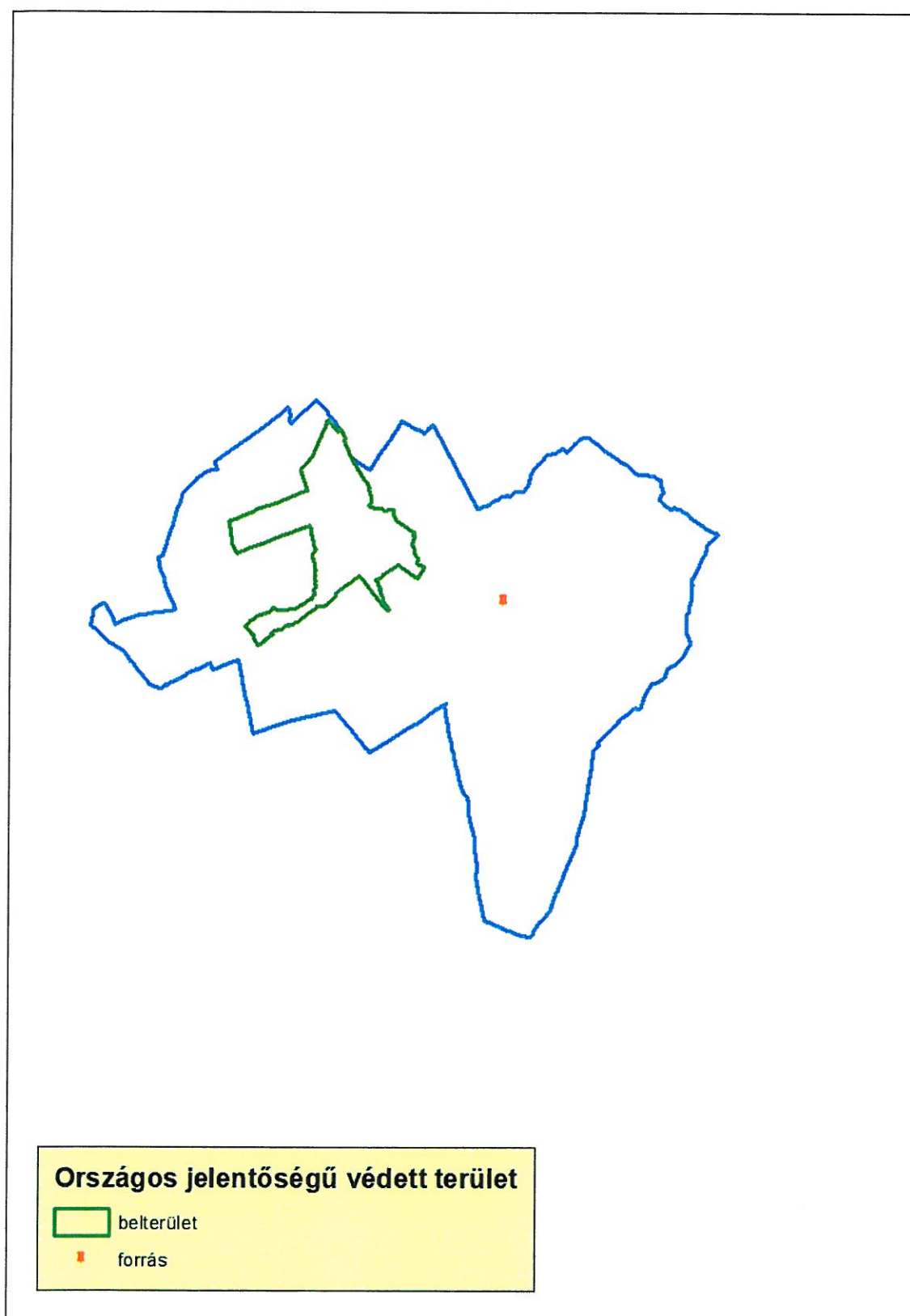
3.3.4 Ökológiai hálózat, ökológiai folyosó

3.3.5 Ökológiai hálózat, ökológiai folyosó és puffterület

3.3.6 Országos jelentőségű védett terület, forrás

4. melléklet

Telepítésre javasolt őshonos növényfajok, továbbá függelékek a vonatkozó, EU, FMV és Korm rendeletekből

- Évelők 35 cm alatt
 - *Aquilegia flabellata* – Harangláb
 - *Dianthus barbatus* – Midget - Törökszegfű
 - *Narcissus Tete-a-Tete* – Nárcisz
 - *Viola × wittrockiana* – hibridárvácskák (áttelelő egy éves vagy kétéves)
- Évelők 35-90 cm között
 - *Aster amellus* Rudolph Goethe – Csillag őszirózsa
 - *Aquilegia alpina* – Havasi harangláb
 - *Aquilegia Flabellata* Pink-white – Harangláb
 - *Bergenia cordifolia* – Szívlevelű bőrlevél
 - *Bergenia Rotblum* – Bőrlevél
 - *Iris germanica* – Nőszirm (zöld és tarka levelű változata)
 - *Oenothera perennis* – Ligetszépe
 - *Paeonia lactiflora* – Illatos bazsarózsa, pünkösdi rózsza
- Évelők 90-160 cm között
 - *Delphinium mix* – Kerti szarkaláb
 - *Digitalis purpurea* – Gyűszűvirág
 - Páfrányok
 - *Dryopteris filix-mas* – Erdei pajzsika
 - *Dryopteris filix-femina* – Erdei pajzsika
 - *Hemerocallis fulva* Kwanso - Sásliliom
 - Árnyékliliomok
 - *Hosta Birchwood Parky's Gold* – világoszöld levelű, aransárga szegéllyel
 - *Hosta Blue Cadet* – kékeszöld levelű
 - *Yucca filamentosa* – Pálmaliliom
- Cserjék
 - *Buxus sempervirens* - Puszpáng
 - *Cornus sanguinea* – Veresgyűrű som
 - *Cornus mas* – Húsos som
 - *Deutzia scabra* – Gyöngyvirág cserje
 - *Deutzia 'Kalmiflora'* – Teltvirágú gyöngyvirág cserje
 - *Forsythia × intermedia* – Aranyvessző, aranyfa
 - *Hydrangea macrophylla* – Kerti hortenzia
 - *Kerria japonica 'Plenifera'* – Boglárka cserje
 - *Phyladelphus coronarius* – Jezsámen
 - *Phyladelphus virginialis 'Schneestrum'* – Teltvirágú jezsámen
 - *Physocarpus opulifolius 'Dart's Gold'* - Hólyagvessző
 - *Rosa* sp - Bokorrózsa
 - *Symphoricarphus albus* – Fehér hóbagyó
 - *Syringa 'Andreutze'* – Kerti orgona
 - *Syringa vulgaris* – Kerti orgona
 - *Syringa vulg. 'Katherine Havemeyer'* – Levendulakék teltvirágú orgona
 - *Syringa vulg. 'Andenken'* – Lila teltvirágú orgona
 - *Weigela florida* – Rózsálc

- Kúszócserjék
 - *Hedera* sp. – Borostyán változatok
 - *Lonicera japonica* 'Halliana' – Japán lonc
 - *Parthenocissusquinquefolia* – Ötlevelkékű vadszőlő
 - *Parthenocissustricuspidata* – Ujjas vadszőlő, tapadókorongos vadszőlő
 - *Wisteria sinensis* – Lilaakác
 - *Wisteria sinensis* Floribunda 'Violacea Plena' – Telvirágú lilaakác
- Díszfák
 - *Acer campestre* – Mezei juhar
 - *Aesculushippocastanum* - Vadgesztenye
 - *Alnusglutinosa* – Enyves éger
 - *Betulapendula* – Nyírfa
 - *Carpinusbetulus* - Gyertyán
 - *Castanea sativa* – Szelídgesztenye
 - *Crataeguslaevigata* 'Paul's Scarlet' – Teltvirágú galagonya, Díszgalagonya
 - *Crataegusmonogyna* – Egybibés galagonya
 - *Malusbaccata* 'Liset' – Díszalma
 - *Malus* 'Brandy Wine' – Díszalma
 - *Sorbus aria* – Lisztes berkenye
 - *Sorbusaucuparia* – Madárberkenye
 - *Sorbusaucuparia* 'Cardinal Royal' – Tűzpiros termésű berkenye
 - *Tiliacordata* – Kislevelű hárs
 - *Tiliaplatyphyllos* – Nagylevelű hárs
- Haszonnövények, gyümölcsfák
 - *Cydoniaoblonga* – Birsalma
 - *Juglansregia* – Dió (papírhéjú illetve egyéb hagyományos fajták)
 - *Malus* – Alma (Húsvéti rozmaring, Batul, Asztraháni piros, Csörgőalma, Jonatán, illetve egyéb hagyományos fajták)
 - *Mespilus* – Naspolya
 - *Morusnigra* – Fekete eperfa
 - *Prunus armeniaca* – Kajszi (Ceglédi óriás, Gönczi Magyar kajszi, Magyar kajszi, illetve egyéb hagyományos fajták)
 - *Prunus domestica* subg. – Nemes szilva (Besztercei, nemtudomszilva, fehér-zöldringló, Duránci, veresszilva illetve egyéb hagyományos fajták).
 - *Pyrus* – Körte (Vilmoskörte, Vértelű v. pirosbelű körte, Hardy vajkörte, árpával érő, mézörte, Búzaskörte, illetve egyéb hagyományos fajták)
 - *Ribesuva-crispa* – Egres
 - *Ribes* sp. – Ribizke (fehér, vörös, fekete gyümölcsű)
 - *Vitisvinifera* – Szőlő (tökésen vagy lugasra futtatva)

1. függelék

1143/2014. EU rendelet **az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának** **és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről**

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízjácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfarok keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Az alábbi fajokkal bővül az inváziós lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfü	Pennisetum setaceum
Aligátorfü	Alternanthera philoxeroides
Japán gázlófü	Microstegium vimineum

2. függelék

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta* spp.).

Általános irányelvek

A növénytelepítések során őshonos fajok használatára kell törekedni, illetve olyan fajok és kultúrváltozatok alkalmazására, melyek bizonyítottan nem vadulnak ki. Természetvédelmi szempontból nem támogathatók azoknak a növényfajoknak a telepítése, melyek könnyen kivadulnak, természetes élőhelyeken is megjelenhetnek, és károsíthatják az ott előforduló életközösségeket és fajokat.

Ezen nem támogatott fajok listája:

Magyar név	Tudományos név
Zöld juhar	<i>Acer negundo</i>
Bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
Parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
Gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
Selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
Lándzsáslevelű őszirozsa	<i>Aster lanceolatus</i>
Kopasz őszirozsa	<i>Aster novi-belgii</i>
Fűzlevelű őszirozsa	<i>Aster x salignus</i>
Kerti seprűfű	<i>Bassia scoparia</i>
Nyugati ostorfa	<i>Celtis occidentalis</i>
Süntök	<i>Echinocystis lobata</i>
Keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
Kanadai átokhínár	<i>Elodea canadensis</i>
Japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia</i> spp.
Amerikai kőris	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
Csicsóka	<i>Helianthus tuberosus</i>
Parlagi ligetszépe	<i>Oenothera biennis</i>
Közönséges vadszőlő	<i>Parthenocissus inserta</i>
Tapadó vadszőlő	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>
Alkőrmös	<i>Phytolacca americana</i>
Karmazsinbogyó	<i>Phytolacca esculenta</i>
Kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
Akác	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Magas kúpvirág	<i>Rudbeckia laciniata</i>
Kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
Magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>

3. függelék

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet **a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól**

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
Amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
Bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
Keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
Fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
Erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
Gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
Kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
Zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Alkőrmös	<i>Phytolacca americana</i>
Japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia</i> spp.
Kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
Magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
Parlagfű	<i>Ambrosia artemisifolia</i>
Selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
Süntők	<i>Echinocystis lobata</i>

Sorszám	Név	EOV koordináta (NY-K)	EOV koordináta (D-É)	Település	Előzmény	Nemzeti park igazgatóság rövid neve	Illetékes természetvédelmi hatóság	Szinoním
1	Felvégi kereszt	811850	321470	Rátka	124691	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
2	Alvégi kereszt	811145	320820	Rátka	124692	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
3	Feszület	811880	321130	Rátka	124693	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
4	Faragott kereszt	811905	321140	Rátka	124694	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
5	Népi lakóház	811875	321250	Rátka	124695	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
6	Népi lakóház	811925	320935	Rátka	124696	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
7	Népi lakóház	812085	321480	Rátka	124697	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
8	Népi lakóház	811480	320595	Rátka	124698	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
9	Hagyományos sváb parasztház	812160	321380	Rátka	124699	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
10	Római katolikus templom	811925	321140	Rátka	1246910	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
11					1246911			
12	Mileneumi emlékpark	812085	321225	Rátka	1246912	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
13	Pásti kereszt	813530	320820	Rátka	1246913	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Határőrző Kris
14	Temetői kereszt	812070	320425	Rátka	1246914	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
15	Felhagyott külszíni hidrokvartit bánya	813840	320895	Rátka	1246915	ANPI	Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	
16					1246918			

Tipizálás	Pontos helyszín	Hrsz felmérőlap alapján	Főbb jellemzők	Hrsz felmérőlap alapján	Kor, keletkezés időpontja	Állapot, állag	Veszélyeztetettség
Feszület	Kossuth utca 114. és 166. között.	HRSZ	Öntöttvas kereszt korpuszal, faragott kőlabazaton	487/1	1856	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Feszület	Kossuth u. 10. számú ingatlan területén	HRSZ	Öntöttvas kereszt korpuszal, faragott kőlabazaton	414	1812	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Feszület	A Kossuth út 82. számú ingatlan területén.	HRSZ	Kő talapzaton trifóliumos kökereszt Felirata: "Isten dicsőségére emeltette Birik Ferenc és neje szül. Herháti Cecília 1957 július 13-án".	463	1912.	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Feszület	Iskola tér 1., a templom bejárata előtt	HRSZ	Kő talapzaton, trifóliumos kökereszt, aranszínű, öntöttvas korpuszal.	466	19. század vége	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Lakóépület	Kossuth út 96	HRSZ	Tornác, vakolatdíszes népi lakóház, homlokzati kereszt motívummal.	476/1-2	19. század vége	A földem állapota nagyrészt megfelelő, 1-2 helyen szorult javításra. A vakolat helyenként málik.	Kis mértékben veszélyeztetett
Lakóépület	Kossuth út 85.	HRSZ	Homlokzati kereszt motívummal, faragott kő ablakokkal	342	19. sz. közepe	A földem állapota megfelelő, viszont a tető és a mennyezet elválasztása hiányzik. A falak helyenként repedeznek, omlanak. A vakolat is.	Közepesen veszélyeztetett
Lakóépület	Petőfi utca 21	HRSZ	Orom- és vakolatdíszes, hagyományos sváb népi lakóház, gazdasági melléképülettel.	148	19. század vége	Állapota kielégítő. A vakolat helyenként megrepedezett, omladozó, különösen a homlokzaton.	Kis mértékben veszélyeztetett
Lakóépület	Kossuth út 17.	HRSZ	Vakolatdíszes, hosszú, több család számára épült parasztház. Az egyetlen vályogház a faluban.	390/1-5	19. század	Állapota rossz. A földem az épület hátsó részén hiányzik, a falak omladoznak. A vakolat megrepedezett omladozó.	Közepesen veszélyeztetett
Lakóépület	Vasút út 12.	HRSZ	Vakolatdíszes, régi sváb parasztház eredeti ablakokkal, oromzati kerítéssel, gazdasági melléképületekkel.	121	19. század második fele	Állapota megfelelő. A vakolat csak néhány helyen málik. A kerítés azonban omladozik.	Kis mértékben veszélyeztetett
Templom	Iskola tér 1.	HRSZ	Egyhajós, sárga színezetű, neobarokk templom, íves záródású szentélyel, festett ölműveg ablakokkal. A hajó vörös lemezzel, a toronysisak, rézlemezzel fedett. A toronyban óra. A templom körül 12 hársfa, kerítéssel körülvéve.	466	1807.	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Emlékmű	Széchenyi út, a polgármesteri hivatal előtt.	HRSZ	20 egyedből álló vegyes facsoport (gesztenye, akác, hárs). Benne millenniumi emlékmű	161/1	A park 1955 körül.	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Feszület	A Mád-Tállya műút nyugati oldalán, a rátkai bekötőúttól 200 méterre délre.		Faragott kökereszt öntöttvas korpuszal, táblával. Vaskerítéssel körbevéve. Semmilyen felirat nem látható már (bár két egykori felirat nyomai valószínűsíthetőek a talapzaton és egy táblán).		19. század közepe	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Feszület	A temető területén		Öntöttvas korpusz faragott kökeresztben, labazaton vésett betűkkel Felirata "Allitatta Scheribb János 1860".		1860.	Megfelelő	Nem veszélyeztetett
Külszíni fejtés	A Rátka-Mád-Tállya útelágazás keleti oldalán.		Límnokvarcít, hidrokvarcit 10-20 méter vastagságban megjelenő előfordulása. A bányafal 10-30 méter magasságú. A területen 3, egymástól különböző mestességű tó, az eutrofizálódás előrehaladott állapotában. Alapterületük 200-400 négyzetméter között.		Miocén Felső-szarmata. 12 millió év. Bányatavak 1980-as évek.	A bányaterület becserjésedett, a falak nehezen megközelíthetőek. Több helyen illegálisan lerakott hulladék látható.	Kis mértékben veszélyeztetett
Üledékes kőzet feltárása							

[illegible]

[illegible]